

Verslag dag 3 – woensdag 17 maart 2004

Verslag van het bezoek aan de Stallarholmsscholan in Stallarholmen in de buurt van Stockholm

Inleiding

Per trein drie kwartier van Stockholm verwijderd, maar nog steeds op grondgebied van de stad Stockholm, ligt de Stallarholmsscholan.

In de tijd dat we er naar toe gingen lag er nog volop sneeuw, en ging eigenlijk pas nu de lente zich doen opmerken. We werden op het station verwelkomd door Rektor Tor Ahlmark die ons welkom heette; op sportschoenen en in gemakkelijke kleding.

Zijn school heeft ongeveer zevenhonderd leerlingen, in de leeftijd van 1 tot en met 16 jaar. Ze zijn verdeeld in de graden een tot en met negen. De laatste vijf jaar is de school sterk gegroeid. Het was oorspronkelijk een plattelandsschool met vooral kinderen uit de omgeving. Nu komen er steeds meer bewoners van Stockholm in de buurt hun woning betrekken, omdat de treinverbindingen er heel erg gunstig zijn en de Zweden steeds meer kiezen voor wonen in het gezonde buitengebied. De helft van de kinderen komt per bus of taxi.

De kleinste groepen; dit keer een keuze gemaakt voor de jongere leerlingen; de Vorskola. Ouders moeten daar drie procent van hun inkomen aan bijdragen tot een maximum van elfhonderdveertig Zweedse kronen per maand. Ze worden dan vijf dagen per week opgevangen van in principe 7.30 uur tot 18.00 uur. Vanaf zeven jaar is de basisschool verplicht.

Er bestaat in de Vorskola geen verslaggeving, of tests waaruit de ouders de vorderingen van hun kinderen kunnen aflezen.

Alle groepen zijn ingedeeld in eigen units met een eigen ingang en garderobe. Er is sprake van een hoge functionaliteit, hoog meubilair met ook tafels op normale hoogte, waardoor het personeel ontzien wordt.

De Nederlandse Arbo-dienst zou veel opmerkingen kunnen maken over de veiligheid voor de kinderen. Zo zijn er voor Nederlandse begrippen “gevaarlijke” schommels, klimtoestellen enz.. In Zweden acht men het principe hoog dat kinderen gewoon ook wel eens een keer iets van pijn kunnen ervaren.

Alle deelnemers aan het studiebezoek waren het erover eens dat de regelgeving op dit gebied in Nederland volstrekt is doorgeschoten.

Opvallend was dat alle kinderen elke dag naar buiten gaan, ook in de regen en in de sneeuw, en dat het echte buitenkinderen zijn. Het spelen met een zand/watertafel met hieraan plezier belevende kinderen was hierdoor exemplarisch.

Er is ook door de ligging van de school ontzettend veel ruimte en een gevoel van vrijheid.

Brede school

De zesjarigen hebben veel vrije tijd in de tijd dat ze op school zitten. Ze hebben geen vast programma voor na schooltijd, dus in feite geen brede schoolactiviteiten zoals wij die hier in Nederland kennen. In de school wil men het principe hanteren dat de kinderen zich net zoals thuis moeten kunnen gedragen en voelen. Daarom zijn alle klaslokalen niet alleen ruim van opzet, maar ook huiselijk ingericht en zijn er overal -ook in de personeelskamers- zitjes, keukenruimtes e.d.

De kinderen krijgen, zoals gezegd, geen rapportages. De jongste groepen worden verzorgd, ze eten met hun juf in groepjes van 5 kinderen. Een kok verzorgt het eten en iedereen eet wat op dat moment op het menu staat.

Er is een aparte ruimte om luiers te wisselen en te verkleeden. De kleine kinderen gaan tussen de middag nog naar bed. Ze slapen er gewoon op een matrasje rechtstreeks op de grond.

In al de tijd dat we daar zijn geweest hebben we geen huilend kind aangetroffen, ook geen zeurend of ruziemakend kind. Het personeel doet gewoon het werk in een hele relaxte omgeving en warme sfeer. Je hebt het idee dat er een goed geolied team aan de slag is.

Als de ouders de kinderen brengen, blijven ze ongeveer 15 minuten per kind aanwezig. Naast de gewone hulp en de gewone personeelsleden is er ook vaak sprake van een “mama of the day”-principe, vrijwillige moeders die bij kunnen springen.

Personeel

Op de zevenhonderd leerlingen telt de school zo'n honderd mensen aan personeel. Het personeel werkt gemiddeld meer dan veertig uur per week. Men laat weten dat het hen zwaar valt. Ook na schooltijd is men nog volop bezig. De salarissen zijn de laatste tijd behoorlijk opgetrokken, maar de kosten voor levensonderhoud zijn meer toegenomen. Men spreekt van een behoorlijk grote werkdruk en ziekteverzuim.

In de oudere leergroepen blijkt toch wel een klassikaal systeem, een meer gestructureerde werkomgeving. Daarnaast ook weer zoals de vorige dag, erg plezierige en relaxed met elkaar omgaande leerlingen, waarbij de volwassenen de kinderen op voet van gelijkheid benaderen.

Ook hier weer de mensen die we hebben gesproken een goede presentatie en een bijna perfecte beheersing van de Engelse taal. De directeur vertelt dat hij alleen mensen wil die graag op de school willen werken, anderen die niet achter de school kunnen staan of vorm van kritiek hebben, worden uitgenodigd ergens anders te gaan werken.

De school is duidelijk in opkomst getuige het feit dat men steeds meer leerlingen krijgt en men een buitenhuis heeft geadopteerd, waar men in de toekomst bijzondere gelegenheden gaan houden.

Per week brengt elke groep een dagdeel in de vrije natuur door.

Niek Flipse
Facetscholen